

Вищими у порівнянні із сортом-стандартом Вікторія були технологічні показники якості зерна, зокрема маса 1000 зерен та вирівняність. Слід також відмітити те, що високою є натура зерна нових сортів, яка коливається в межах 630-660г/л. Вивчення господарсько-цінних ознак нових сортів планується продовжити.

Література.

1. Алексеева О.С., Гаврилянчик Р.Ю., Хомина В.Я. Особенности технологии выращивания зеленоквіткових сортів гречки: Зб. наук. пр. Подільської державної аграрно-технічної академії. - Кам'янець-Подільський: Абетка, 2003. - Вип. 11. - С. 5-9.
2. Гаврилянчик Р.Ю. Агроєкологічні особливості формування фотосинтетичних показників посівів гречки / Р.Ю.Гаврилянчик, В.В. Лапчинський // Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету. – 2008. – Вип. 16. – С. 41-46.

ВЛАСТИВОСТІ ДЕРНОВОГО КАРБОНАТНОГО ҐРУНТУ СЕРЕДНЬОГО ПРИДНІСТРОВ'Я В АКАЦІЄВОМУ БІОЦЕНОЗІ

*Тимчук А.В., студентка 5-го курсу заочної форми навчання спеціальності 7.09010101 «Агрономія» навчально-наукового інституту агротехнологій і природокористування ПДАТУ
Науковий керівник: кандидат с.-г. наук, доцент Вахняк В.С.
Кафедра землеробства і агрохімії*

Придністров'я в межах Хмельницької області є частиною так званого "теплого Поділля" і належить до Національного природного парку "Подільські Товтри". Особливості поєднання чинників ґрунтоутворення сприяли формуванню на схилах лівого берега річки Дністер дернових ґрунтів, зайнятих трав'янистою рослинністю. Наявність в травостоях місцями ковили дозволяє припустити, що ґрунтоутворення на південних схилах наближається до степового, проте його недостатній розвиток не сприяє формуванню чорноземів звичайних та їм подібних ґрунтів.

На території Національного парку розширюються площі лісонасаджень. При цьому важливий правильний підбір порід дерев, оскільки насадження формуються нестійкі, що не забезпечують проєктні функції. Тому потрібно врахувати взаємодію «ґрунт-рослина» в створених біоценозах.

Метою досліджень було встановити вплив різних порід дерев на властивості дернового карбонатного ґрунту. Досліджували аналоги ґрунтів під природним травостоями та 30-ти річними насадженнями акації і сосни. Відбір зразків ґрунту проводився пошарово через 5-10 см в 9-ти кратній повторності. Лабораторні аналізи проводили за стандартними методиками.

Дослідження показали, що під насадженнями акації вміст гумусу в дерновому ґрунті змінюється безсистемно: в шарі 0-3 см підвищується на 0,3 %, в шарі 3-10 см – знижується на 1,31 %, а в шарі 10-20 см підвищується на 0,25 % порівняно з аналогом ґрунту під трав'янистою рослинністю. В цілому це відповідає розміщенню кореневих систем рослин, опаді, біогенності шарів ґрунту та зміні складу гумусу.

Ґрунт під акацією дуже підкислюється – рН сольової витяжки складає 4,7-5,9 одиниць при 7,0 одиниць під травами. Гідролітична кислотність в ґрунті під акацією підвищилась до 3,79-5,61 мг-екв. (0,43-0,70 мг-екв. під травами). Зумовлено підкислення переважним утворенням фульвокислот і хімізмом рослинного опаді. Під насадженнями акації вміст суми кальцію та магнію в ґрунті зменшився в 1,6 рази в шарі 0-3 см, в 3 рази в шарах 3-10 та 10-20 см при його рівні 25 мг-екв./100 г ґрунту під травами. Оскільки ознак опідзолення не виявлено і воно не проявляється за наявних режиму зволоження та міграції вологи (коефіцієнт зволоження території 0,6-0,8 при перевазі поверхневого і внутріґрунтового бічного водостоку), можна припустити, що відбувається біогенне винесення Са і Mg.

Суттєві зміни виявлені також по вмісту елементів живлення у ґрунті. Насадження акації підвищили вміст азоту в шарі ґрунту 0-3 см до 252 мг/кг проти 196 мг/кг під травами, а в нижчих шарах ці зміни неістотні. Виявлено значні втрати фосфору ґрунтом в насадженнях акації. В останньому вміст рухомих фосфатів зменшився в 7-16 разів порівняно з ґрунтом під травами, що пов'язано з поглинанням і накопиченням фосфору в рослинах.

Також спостерігається зменшення вмісту обмінного калію в ґрунті під акацією на 137 мг/кг в шарі 0-3 см, 123 мг/кг в шарі 3-10 см і на 32 мг/кг в шарі ґрунту 10-20 см порівняно з ґрунтом під трав'янистим покривом. Крім втрат калію виявлено підсилення вертикальної диференціації ґрунту за цим показником під акацієвими насадженнями (з максимумом в шарі 0-3 см та різким зниженням з глибиною). На вміст мікроелементів у дерновому карбонатному ґрунті насадження акації не впливали.

Таким чином, насадження акації білої на дерновому карбонатному ґрунті Придністров'я впливає на мікроклімат ґрунтів, підвищує інтенсивність біологічного колообігу речовин в біоценозі, підкислює ґрунт і зменшує в ньому вміст гумусу, фосфору і калію, що свідчить про певні зміни напрямку ґрунтоутворення.